

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19.) te članka 188. Statuta Osnovne škole Stjepana Radića Metković Školski odbor Osnovne škole Stjepana Radića Metković na 51. sjednici održanoj 09. prosinca 2019. godine donosi:

**ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA
ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI
U OSNOVNOJ ŠKOLI STJEPANA RADIĆA METKOVIĆ**

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Stjepana Radića Metković.

Članak 2.

Etički kodeks odnosi se na svaku osobu koja u školi radi prema ugovoru o radu, ugovoru o djelu, ugovoru o volonterskom radu i ugovoru o volontiranju .

Članak 3.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: učitelji i stručni suradnici), odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim radnicima škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u Školi, druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno – obrazovnom radu te posljedice kršenja ovog Etičkog kodeksa.

Članak 4.

Učitelji i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osobito vodeći računa o pravima djece.

Cilj je stvoriti sretnu školu, tolerantno ozračje u kojem je omogućen razvoj djeteta u skladu sa sposobnostima i mogućnostima, bez ograničavanja ljudskih prava, mjesto gdje se svi osjećaju

sigurno, gdje se njeguju pozitivni i poticajni odnosi i modernu školu koja čuva nacionalni identitet spajajući tradiciju i suvremenost.

ODNOS PREMA PROFESIJI

Članak 5.

Čestitost, pravednost, humanost i uzajamno potpomaganje-kao temelj moralne filozofije-čine bit etike učitelja i stručnih suradnika.

Učitelj i stručni suradnik slobodan je i odgovoran u svojem radu, teži otkrivanju istine, istražuje je i brani u ozračju dijaloga i tolerancije. Pritom je dužan unapređivati svoje znanje u skladu s najvišim standardima obrazovnog procesa.

Članak 6.

Osobni izgled učitelja i stručnih suradnika mora biti služben i ozbiljan, primjeren pozivu koji obavljaju. Njegovan izgled i urednost odjeće i kose izražava pozitivan odnos zaposlenika prema poslu kojim se bavi, ali i poštovanje prema suradnicima, učenicima i roditeljima.

Nije dozvoljeno nositi piercing i naušnice na neprimjerenim mjestima, a tetovaže trebaju biti prikrivene.

Odjeća učitelja i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, prilagođena stasu i godinama života. Traper hlače i suknje je dozvoljeno nositi, osim ako je traper neprimjerenog uzorka i kroja (hlače preniskog struka, rasparane traperice i sl.)

Odjeća ne smije biti uska, kratka i prozirna kao niti neprimjerenom otkrivati dijelove tijela. Suknja ili haljina ne bi trebala biti kraća od centimetar do dva iznad koljena; majice i košulje trebaju biti kratkih ili dugih rukava, nipošto bez rukava i naglašenog dekoltea; preporuča se neupadljiva šminka i nakit primjeren dnevnom izgledu; cipele trebaju biti čiste i prikladne za posao; potpetice trebaju biti umjerene visine; sportske tenisice i japanke nisu primjerene za rad u školi.

Sportski stil odijevanja (trenirka i tenisice) podrazumijeva se za učitelje Tjelesne i zdravstvene kulture i učitelje razredne nastave kad imaju nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture.

Članak 7.

Učitelji i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Zabranjena su sva neprihvatljiva ponašanja: diskriminacija, uznemiravanje, spolno ili verbalno uznemiravanje, prekomjerno uzimanje alkoholnih i sličnih napitaka ili konzumiranja opojnih sredstava.

Povreda odredbi ovog Kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza, za koje osoba treba odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 8.

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi učitelji i stručni suradnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Kodeksa u radnom odnosu u školi.

Svaki učitelj i stručni suradnik koji će zasnovati radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Kodeksa i pridržavati ih se u radu.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 9.

Učitelji i stručni suradnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima trebaju: promicati ljudska prava, poticati aktivnost učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje.

Učenje temeljiti na istraživanjima, pomagati učenicima da učinkovito koriste suvremene izvore: Internet i TV.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje. Treba poštovati učenikovu osobnost. Uvažavati i prihvaćati različite potrebe učenika. Voditi brigu o intelektualnom i moralnom razvoju učenika. Objektivno i valjano vrednovati učenička postignuća u cilju poticanja njihova razvoja. Posebnu pozornost treba obratiti na učenike s invaliditetom i posebnim potrebama.

Članak 10.

Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 11.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima: istine, mira ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja.

Članak 12.

Treba ih odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublja.

Članak 13.

Dužnost je učitelja oslovljavati učenike isključivo osobnim imenom i prezimenom.

Članak 14.

Učitelji i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Članak 15.

Učitelji trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određenim učenicima davala prednost, a kod druge djece stvarao osjećaj manje vrijednosti i ljubomore.

Članak 16.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 17.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 18.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni iz razloga što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju Škole.

Članak 19.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom

integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

ODNOS PREMA NASTAVI

Članak 20.

Učitelji i stručni suradnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima trebaju:

Promicati kroz nastavu humane vrijednosti i suvremena znanstvena dostignuća.

Poučavanje temeljiti na suodnosima i integraciji, koristiti izvanškolske mogućnosti poučavanja i učenja (terenska nastava, projekti i istraživanja).

Koristiti suvremene didaktičke i metodičke strategije u nastavi.

Konstantno i aktivno stručno se usavršavati.

Kvalitetno se pripremiti za rad koristeći primarne i sekundarne izvore znanja.

Koristiti suvremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti.

Na nastavi je dozvoljeno koristiti laptop, mobitel i druge slične uređaje samo u svrhu ostvarivanja nastavnog procesa.

Učenici su dužni učitelje i stručne suradnike upoznati sa svim okolnostima koje imaju utjecaj na ispunjenje obveza u odgojno-obrazovnom radu.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA

Članak 21.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika koje će obavljati nepristrano i savjesno.

Učitelji i stručni suradnici trebaju se profesionalno odnositi prema informacijama koje dobiju od roditelja, čuvati tajnost povjerljivih informacija te integritet roditelja i učenika.

Kod obavljanja poslova treba primijeniti svoje stručno znanje na način da se roditeljima, skrbnicima i građanima pomaže u ostvarivanju prava u djelatnostima odgoja i obrazovanja.

Učitelj i stručni suradnik mora pred roditeljima i učenicima čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega. U službenoj komunikaciji učitelj koristi hrvatski jezik i razumljivo se izražava.

Članak 22.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 23.

Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

Članak 24.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, učitelji su dužni organizirati razgovor roditelja i predmetnog učitelja ako se time ne remeti redoviti nastavni proces. U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranima za razgovor.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 25.

Odnos učitelja i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan. Obaveza je učitelja i stručnih suradnika svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno ozračje u školi.

Članak 26.

Međusobni odnos učitelja i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Učitelji i stručni suradnici dužeg radnog iskustva trebaju pomagati mlađim kolegama i usmjeravati ih. Učitelji i stručni suradnici trebaju redovito razmjenjivati informacije i mišljenja o radnim i stručnim pitanjima.

Učitelji i stručni suradnici trebaju promicati suradničke odnose, podržavati inovativnost, uključenost u strukovne udruge, poticati timski rad i razmjenu iskustva prilikom poučavanja i učenja.

Neprihvatljivo je poticanje drugih djelatnika Škole u nepoštivanju školskih pravila, te upotreba školske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvanškolske svrhe, bez posebnog odobrenja.

Članak 27.

Učitelji i stručni suradnici dužni su uzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika Škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati radnike škole na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

Članak 28.

Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 29.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima škole te svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

TAJNOST PODATAKA

Članak 30.

Podaci izneseni na Razrednim i Učiteljskim vijećima o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole smatraju se profesionalnom tajnom.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

SUKOB INTERESA

Članak 31.

Učitelji i stručni suradnici škole trebaju se suzdržavati od svih oblika korupcije i svojom aktivnošću kod svih poticati spoznaju o štetnosti korupcije.

JAVNO NASTUPANJE

Članak 32.

Školska tijela trebaju poticati učitelje i stručne suradnike na javno nastupanje, slobodu izražavanja i iznošenje svojih gledišta. Kod javnih nastupa u kojima predstavljaju Školu učitelji i stručni suradnici mogu iznositi školska gledišta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem. Kod javnih nastupa u kojima ne predstavljaju Školu, a koji su tematski povezani s Školom, učitelji i stručni suradnici su dužni naglasiti kako iznose osobno gledište. Učitelji i stručni suradnici trebaju poticati pozitivan stav prema profesiji učitelja i pri tome biti otvoreni za suradnju u sredini u kojoj djeluju.

Članak 33.

Učitelji nemaju pravo objavljivanja fotografija i podataka učenika na osobnim društvenim stranicama bez suglasnosti roditelja.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 34.

Za praćenje primjene odredaba etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz etičkog kodeksa u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Članak 35.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana. Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj prema prijedlogu Učiteljskog vijeća. Mandat etičkog povjerenstva je 4 godine.

Članak 36.

Pitanja iz svoje nadležnosti etičko povjerenstvo rješava zaključkom. Zaključak iz stavka 1. ovoga članka etičko povjerenstvo donosi jednoglasno.

Članak 37.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

Članak 38.

Učitelj, stručni suradnik, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene Etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu etičkom povjerenstvu. Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku ili na zapisnik u tajništvu Škole. Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Etičko povjerenstvo Škole donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva. Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići

konsenzus svih članova povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova povjerenstva.

Članak 39.

Potpisana pritužba iz članka 36. mora sadržavati podatke:

- o opisu činjeničnog stanja
- o odredbama Etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene
- dokazane izjave sudionika koji su sudjelovali ili koji mogu vjerodostojno potvrditi činjenično stanje

Potpisanu pritužbu podnositelja etičko povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak u pisanom obliku dostaviti podnositelju u roku do 15 dana od dana primitka pritužbe. Ako je povjerenstvo bilo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 30 dana od primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.

Postupak pred etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanje mišljenja mogu podnijeti: ravnatelj Škole, Učiteljsko vijeće, sindikat, Školski odbor i druga tijela Škole.

Ako se zahtjev za davanje mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, pokretač zahtjeva može se obratiti Učiteljskom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.

Uz zahtjev se mogu podnijeti i značajne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 40.

Nakon primitka zahtjeva, predsjednik etičkog povjerenstva saziva sastanak povjerenstva u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.

Ako se u zahtjevu traži mišljenje o određenom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenje od osoba uključenih u slučaj.

Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom se radniku mora omogućiti izjašnjavanje o navodima i iznošenje svojih obrazloženja.

Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj pobudi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svom mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.

Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je dati svoje mišljenje o sukladnosti s tim odredbama, no povjerenstvo je ovlašteno mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

OSTALE ODREDBE

Članak 41.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštovanja odredbi ovoga Kodeksa ili druga neprimjerna ponašanja, vodeći računa da se to izvrši na način kojim neće biti povrijeđeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 42.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Osnovne škole Stjepana Radića Metković. Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole i stupio je na snagu dana 11. prosinca 2019.

Predsjednica ŠO:

Ivana Čarapina
Ivana Čarapina, prof. i dipl. bibl.

Klasa: 602-01/19-01-553

Urbroj: 2148-14-19-01

U Metkoviću, 11. prosinca 2019. godine